

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 01.09.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Üniversitelerde akademik kadrolara atamalarda eşitlik, liyakat ve objektiflik ilkeleri, Anayasa'nın 10'uncu ve 70'inci maddeleri ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamında güvence altına alınmıştır. Buna karşın son yıllarda birçok üniversitede yayımlanan öğretim üyesi ilanlarında, başvuru koşullarının kişiyi tanımlar nitelikte düzenlendiği, bu ilanların önemli bir kısmının yargıya taşındığı ve davaların çoğunlukla üniversiteler aleyhine sonuçlandığı görülmektedir.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), 29 Ağustos 2025 tarihli yazısıyla üniversiteleri bu konuda yeniden uyarmış; kişiye özel şartların kullanılmaması gerektiğini bildirmiş ve açılan davalarda verilen aleyhe mahkeme kararlarının 15 Eylül 2025'e kadar Kuruma iletilmesini talep etmiştir. Aslında kişiye özel ilan uygulaması yeni bir olgu değildir; uzun yıllardır bilinen bu sorun, son dönemde ilan sayısındaki artış ve dava yoğunluğuyla birlikte yükseköğretim sisteminde yapısal bir nitelik kazanmıştır.

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Bu tablo, yalnızca hukuki açıdan değil, kurumsal açıdan da ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Ulusal düzeyde akademiye fırsat eşitliği zedelenmekte, genç araştırmacıların akademiye giriş imkanları daralmakta ve araştırma kapasitesi olumsuz etkilenmektedir. Uluslararası düzeyde ise Bologna Süreci ve Avrupa Yükseköğretim Alanı ilkeleriyle uyumsuzluk ortaya çıkmakta; bu durum üniversitelerin sıralamalarındaki konumunu ve Türkiye yükseköğretiminin bilimsel saygınlığını zayıflatmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan 11. Kalkınma Planı ve Orta Vadeli Program'da yükseköğretim alanında kalite güvencesinin geliştirilmesi, erişim imkânlarının artırılması ve fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi yönünde hedefler belirlenmiştir. Kişiyi özel ilan uygulamaları ise bu hedeflerin hayata geçirilmesini engellemekte, yükseköğretimde fırsat eşitliğini zedelemekte ve hükümetin kendi vizyon belgeleriyle çelişmektedir.

Dolayısıyla sorunun kapsamının ve alınacak önlemlerin kamuoyuna açıklanması hem akademiye fırsat eşitliğinin sağlanması hem de yükseköğretimin uluslararası itibarının korunması açısından zorunlu hale gelmiştir.

Bu bağlamda;

1. 01.01.2020 – 28.08.2025 döneminde üniversitelerin akademik ilanlarına ilişkin açılan dava sayısı kaçtır? Bu davaların kaç üniversite aleyhine sonuçlanmıştır?
2. Üniversiteler aleyhine sonuçlanan davalarda mahkemelerin öne çıkan gerekçeleri nelerdir? Bu kararların kamuoyuna açıklanması yönünde bir çalışma var mıdır?
3. 2020–2025 döneminde YÖK tarafından “kişiyi özel ilan” olduğu gerekçesiyle iptal edilen veya geri çektirilen ilan sayısı kaçtır? Bu kapsamda tez veya makale başlığı şartı nedeniyle iptal edilen ilanların sayısı kaçtır? Bu işlemler sonrasında başlatılan idari inceleme veya soruşturma sayısı nedir?

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

4. İptal edilen ilanların yerine açılan yenileme ilanlarında hangi standart ifadeler kullanılmıştır? Bu örneklerin yer aldığı erişilebilir bir ilan havuzu oluşturulmuş mudur?
5. Akademik ilanların yayımlanmadan önce ön inceleme, standart şablon denetimi veya hukuk müşavirliği/kalite komisyonu iç denetimine tabi tutulmasına yönelik YÖK tarafından planlanan bir düzenleme var mıdır? Varsa uygulanma takvimi nedir?